

Dette er andre gang Havforskningsinstituttet lager en sammenstilt statusrapport på havets ressurser og miljø. Overgangen til en rapport med økosystemene i sentrum har faglig sett vært en nødvendig og fremtidsrettet utvikling som vil være fremtredende i vår rapportering i årene som kommer.

Rapporten har en inndeling som reflekterer måten Havforskningsinstituttet nå arbeider på. Våre overordnede strategiske mål er strukturert i programmer: ett for Barentshavet, ett felles program for Norskehavet og Nordsjøen, ett program for kysten og ett for akvakultur. Denne programstrukturen gjør det enklere å flytte ressurser fra ett innsatsområde til et annet. For budsjettåret 2006 har vi flyttet innsats for om lag 15 millioner kroner mellom programmene.

Havprogrammene (Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen) utvikles faglig for å levere økosystembasert forskning og rådgivning. Vi har valgt å legge vekt på tre operasjonelle mål:

1. Forskning og rådgivning for *Rent hav*
2. *Råd om høsting av levende marine ressurser* som blir brakt frem gjennom tilstandsvurderinger og prognoser der det i stadig større grad blir inkorporert økosystemaspekter
3. *Utvikling av fiskemetoder* som reduserer påvirkningen på økosystemet, for eksempel på havbunnen.

I årene som kommer, vil vi legge betydelig vekt på å utvikle økosystemtilnærmingen, bl.a. gjennom et større instituttprogram, Ecofish, finansiert av Norges forskningsråd.

Stoltenberg-regjeringen satser stort på nordområdene, med klare profiler i forhold til sikkerhetspolitikk, energi og ressursforvaltning samt forskningspolitikk. Utenriksminister Jonas Gahr Støre har signalisert at fundamentene for norsk handlemåte i nordområdene skal være: *kunnskap, kontakt og fasthet*. Havforskningsinstituttet er beredt til denne satsingen gjennom forsknings- og overvåkningsmessig tilstedeværelse i nordområdene i hele vår over 100-årige historie.

Vi har utviklet en god forsknings- og rådgivningsdialog med våre russiske kolleger ved PINRO i Murmansk siden slutten av 50-tallet. Gjennom egne undersøkelser og i samarbeidet med våre russiske kolleger har vi opparbeidet lange, kvalitetssikrede tidsserier som er uvurderlige for å studere havmiljøet og ressursutviklingen i nord. Vår samlede forsknings- og overvåkningsaktivitet i nordområdene i 2006 – som inkluderer hele prosjektporteføljen i Barentshav-programmet, deler av prosjektporteføljen i Norskehav-programmet (bl.a. for norsk vårgytende sild), deler av prosjektporteføljen i kystprogrammet (bl.a. for kysttorsk og kongekrabbe), samt Mareano-programmet for havbunnskartlegging – utgjør ca. 290 millioner kroner. Dette er over 50 % av Havforskningsinstituttets samlede vitenskapelige aktivitet, som for 2006 er budsjettet til ca. 575 millioner kroner. Vi har en kompetanse, infrastruktur og forskningsfaglig tradisjon som gjør at Havforskningsinstituttet bør være en av hovedaktørene i nordområdesatsingen i årene som kommer.

I tillegg til økosystem- og bestandsbeskrivelsene inneholder denne rapporten også nyttig bakgrunnsstoff og spesielle temaartikler.

Redaksjonskomiteen for “Havets ressurser og miljø 2005” har foruten redaktørene Svein A. Iversen, Petter Fossum, Harald Gjøsæter, Morten Skogen og Reidar Toresen bestått av Yvonne Robberstad og Ingunn E. Bakketeig (redaksjon og korrektur) og Hege Iren Svensen (grafisk formgivning).

Rapporten finnes på Havforskningsinstituttets hjemmesider: www.imr.no under dokumenter.

God lesning!

Ole Arve Misund
forskningsdirektør
ansvarlig for programmene for Barentshavet og Norskehavet/Nordsjøen